

Alessia Pannese

Skup dokaza: prikaz ranonovovjekovnog entuzijazma

Autorica predlaže empirijsko čitanje religijskog entuzijazma kao analizu slučaja ranonovovjekovnog odnosa prema čulnim dokazima. Empirijski mislioci zauzeli su kritički stav prema entuzijazmu, kojeg su smatrali neutemeljenom manifestacijom neopravdanog oduševljenja lišenog spoznajnih temelja, stoga protivnom empirijskom etosu utemeljenom na činjenicama. Ovdje se, umjesto toga, predlaže da religijski entuzijazam provodi unutar područja duhovnosti ono što empirizam uči u području prirodnih znanosti: pogled na osjetila kao vrhovni spoznajni autoritet utemeljen na dokazima. Tako su, naglaskom na ulogu vanjski primjetnog, somatosenzornog prikaza kao posrednika unutarnjih duhovnih stanja, entuzijasti učinkovito primijenili empirijsko načelo, prema kojemu bi pristanak trebao biti proporcionalan dokazu, te su koristili entuzijazam kao spomenuti dokaz kako bi empirijski opravdali vjeru.